

Sygn. akt VIII Gz 78/16

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2016 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku A. M.

o ustanowienie pełnomocnika z urzędu

na skutek zażalenia wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy Wydziału XV Gospodarczego z dnia 24 maja 2016 r. sygn. akt. XV GUo 26/16

po s t a n a w i a :

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustanowić dla wnioskodawczynie A. M. pełnomocnika z urzędu, którego wyznaczy Okręgowa Izba Radców Prawnych w Bydgoszczy.

Sygn. akt VIII Gz 78/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 maja 2016 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszcz w jego punkcie 1 zwolnił A. M. od kosztów sądowych, a punkcie 2 oddalił wniosek A. M. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie o ogłoszenie upadłości konsumenckiej. Oddalając wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu Sąd I instancji powołał się na treść przepisu art. 117 § 1 kpc, zgodnie z którym osoba fizyczna, zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części może domagać się ustanowienia dla niej adwokata lub radcy prawnego. Sąd uwzględnił ten wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny (§ 5). Sąd Rejonowy wskazał, że oceniając potrzebę przychylenia się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika dla strony, sąd powinien brać pod uwagę z jednej strony stopień skomplikowania danej sprawy, z drugiej zaś strony faktyczną zdolność wnioskodawcy do własnego działania w toczącym się postępowaniu. Sąd Rejonowy odwołując się do stanowiska Sądu Najwyższego wskazał, że udział adwokata (radcy prawnego) w sprawie sąd może w szczególności uznać za potrzebny, gdy strona wnosząca o ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym.

Wnioskodawczynie została zwolniona od kosztów sądowych w całości.

Oddalając wniosek Sąd Rejonowy nie uznał udziału adwokata lub radcy prawnego za potrzebny, gdyż w ocenie Sądu przedmiotowa sprawa nie należy do zbyt skomplikowanych zarówno pod względem faktycznym jak i prawnym. Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczynie prawidłowo wypełniła oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym, jak również prawidłowo odpowiedziała na zarządzenie sądu. Wnioskodawczynie nie jest osobą w podeszłym wieku ani nieporadną. Wnioskodawczynie w zażaleniu wskazała, że nie jest sama w stanie poradzić sobie z całą procedurą upadłościową. To, że sensownie napisała wniosek nie było jej zasługą bowiem skorzystała z fachowej pomocy. Dla

wnioskodawczyni sprawa jest bardzo skomplikowana, chociaż nie jest osobą w podeszłym wieku ale jest osobą nieporadną i zupełnie nie wie jak ma zabrać się do wypełnienia wniosku upadłościowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Wymaga podkreślenia, że art. 117 § 5 k.p.c. nakazuje sądowi uwzględnienie wniosku strony o ustanowienie pełnomocnika z urzędu tylko wtedy, gdy sąd uzna udział adwokata lub radcy prawnego w danej sprawie za potrzebny. W orzecznictwie wskazuje się, że potrzeba udzielenia profesjonalnej pomocy prawnej stronie zachodzi przy tym przede wszystkim w sytuacji, gdy strona jest nieporadna, przez co należy rozumieć sytuację, w której nie potrafi ona zrozumieć sposobu i poprawny przedstawić swojego stanowiska procesowego oraz nie ma podstawowej orientacji w regułach rządzących procesem cywilnym, w związku z czym nie można zasadnie oczekiwać, iż pouczenia sądu udzielone w trybie art. 5 k.p.c. będą wystarczające dla zapewnienia jej odpowiedniej wiedzy o możliwych i celowych czynnościach procesowych. O potrzebie przyznania pełnomocnika z urzędu można także mówić wtedy, gdy strona nie jest wprawdzie nieporadna, jednakże sprawa ma na tyle skomplikowany pod względem prawnym lub faktycznym charakter, że właściwe prowadzenie wymaga pogłębionej wiedzy prawniczej.

W ocenie Sądu Okręgowego niniejszej sprawie zachodzi potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu dla wnioskodawczyni, gdyż stopień skomplikowania sprawy przekracza jego umiejętności i możliwości obrony swych praw. Niewątpliwie należy zgodzić się ze stanowiskiem zaprezentowanym w zaskarżonym postanowieniu, że wniosek o ogłoszenie upadłości nie jest wnioskiem skomplikowanym i ma formę formularza. Nie sposób jednak nie zauważyć, że dla wielu osób kontakt z sądem jest sytuacją stresującą i może powodować trudności w prawidłowym prowadzeniu sprawy sądowej. To, że wnioskodawczyni sensownie napisała wniosek w sytuacji skorzystania z fachowej pomocy na tym etapie postępowania nie świadczy jeszcze o tym, że wnioskodawczyni jest w stanie prowadzić prawidłowo i bez braków postępowanie upadłościowe. Przy czym w tym miejscu należy nadmienić, że ustanowienie w tej sytuacji pełnomocnika prawnego może jedynie przyspieszyć to postępowanie jeśli się zważy, każde ewentualne wezwania do uzupełnienia popełnionych braków może jedynie przedłużyć postępowanie. Wskazać też należy, że za przyznaniem wnioskodawczyni pomocy w postaci ustanowienia pełnomocnika z urzędu przemawia jej sytuacja materialna i zwolnienie wnioskodawczyni od kosztów sądowych w całości.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.